

Asia: VN/11312/2022

Lausuntopyyntö maanteiden toiminnallisen luokituksen päivitystä koskevasta arviomuistiosta

Lausunnonantajan lausunto

Olisiko tiesuunnitelma asianmukainen tapa päättää maantien toiminnallisesta luokasta?

MTK pitää hyvänä toimintamallia, jossa uusien tiehankkeiden yhteydessä tarvittavat toiminnallisen luokan muutokset tehdään tiesuunnitelman yhteydessä. Tällaisia ovat tyypillisesti uuden tien rakentamisen yhteydessä päätettävä toiminnallinen luokka ja uusien tieyhteyksien yhteydessä vanhojen tieyhteyksien toiminnallisen luokan muuttaminen. Erityisesti huomiota tulee kiinnittää alemman tieverkon ja yksityisteiden liittymisistä.

Uusien tiehankkeiden elinkaari suunnittelusta toteutukseen voi olla nykyisessä rahoitustilanteessa haastavan pitkä, joten toiminnallisen luokan määrittely voi olla tarpeen myös uudestaan ennen toteutusta.

Laajamittainen toiminnallinen uudelleen luokittelu vaatisi merkittäviä resursseja viranomaisprosesseihin ja eri sidosryhmien alueellista laajaa osallistamista. Tällöin vaarana on, että rahoitus otettaisiin jo nykyisinkin heikoista perustienpidon tai kehittämishankkeiden määrärahoista. MTK on myös huolissaan maanomistajan omaisuuden suojan turvaamisesta. Tiesuunnitelma toimii lunastuslupana tiehankkeissa, joten maanomistajien roolia tulee jatkossa korostaa nykyistä enemmän prosessin aikana.

Mitä mieltä olette esitetystä suunnitelmasta toiminnallisen luokituksen päivityksen toteuttamiseksi?

MTK ehdottaa, että tarkennettaisiin ennen toiminnallisen luokituksen muutostoimenpiteitä, mitä ongelmia uudistuksella pyritään ratkaisemaan ja miten siitä saadaan hyvin linjattu prosessi. Lisäksi on myös tarpeen selvittää maankäyttö- ja rakennuslain puutteita mm. katualueen ilmaisluovutuksen osalta.

MTK on huolissaan viimeaikaisesta kehityksestä, jossa maanteitä on muutettu yksityisteiksi, jolloin kustannukset ja vastuut tienpidosta kaatuvat maanomistajille. Tarpeita olisi huomattavasti myös toiseen suuntaan, yksityisteistä maanteiksi mm. läpiajoliikenteen takia.

MTK pitää tärkeänä, että luokitusta tai siihen liittyvillä toimilla ei heikennetä laajan maaseudun tieverkoston maa- ja metsätalouden, matkailun, alueiden elinvoimaisuuden tai huoltovarmuuden kannalta tärkeiden yhteyksien kehittämistä ja ylläpitoa.

Muut huomiot

MTK kiittää mahdollisuudesta lausua asiasta

Yleisesti MTK toteaa arviomuistiosta, että siinä vielä tarkennettaisiin, mitä ongelmia uudistuksella pyritään ratkaisemaan ja miten siitä saadaan hyvin linjattu prosessi. Jatkotyössä onkin syytä tarkastella muutostarpeita yksityiskohtaisemmin sekä tehdä vaikutustenarviot muutostarpeiden toteuttamiseen. Muistiosta lisäksi puuttuu maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen yhteydessä todetut perustuslailliset ongelmat katualueen ilmaisuovutuksen osalta.

Miettunen Seppo
MTK Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto